

ΑΓΑΝΙΨΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΑΠΑΞ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΤΟΣ Α'.

ΑΓΡΙΛΙΟΣ 1867.

ΦΥΛΛΑΔ. 5.

« Παιδεία γάρ τῶν ἐν ἡμῖν μόνον ἐστὶν ἀθάνατον καὶ θεῖον. »
(Πλούταρχος.)

Σύνοψις ἐμπεριεχομένων.

Ἡ ἡμέρα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.—**ΙΣΤΟΡΙΚΟΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ.**—
Διονύσιος Βαρβιάνης (συνέχεια καὶ τέλος).—Περὶ Ἑλληνικῆς Φιλο-
λογίας (συνέχεια).—Σχόλια ἐπὶ τοῦ ὕμνου τῆς Ἐλευθερίας τοῦ
ποιητοῦ Σολωμοῦ.—**ΠΟΙΗΣΙΣ.**—Ἀνάμνησις καὶ πόθος.—**ΜΟΥ-**
ΣΕΙΟΝ.—Ἀνέκδοτα.—Νέοι διορισμοί.—Τὸ πείσιμα.—Δύσις αἰνίγ-
ματος.—Ἀγγελία (εἰς τὸ ἐξώφυλλον).

ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ,
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Ο ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ
ΣΕΡΓΙΟΥ Χ. ΡΑΦΤΑΝΗ.
1867.

ΑΓΑΠΗΤΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΑΠΑΞ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΤΟΣ Α΄.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1867.

ΦΥΛΑΚΑΔ. 5.

Ἡ ἡμέρα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

Ἐωρτάσθη καὶ ἐν Ζακύνθῳ ἡ ἐπέτειος εορτὴ τῆς ἐθνικῆς Παι-
λιγγενεσίας. Ὁ νοῦς ἔξαλλος ἐκ τῶν ἀναμνήσεων τοῦ παρελ-
θόντος, ἐκ τῶν συγχιήσεων τοῦ παρόντος καὶ τῶν προσδο-
κιῶν τοῦ μέλλοντος, ἐζήτει ἄσυλον πρὸς ἐκδήλωσιν τῶν αἰ-
σθημάτων τῆς καρδίας. Ἐδράμομεν εἰς τοὺς ναοὺς. Ποῦ ἄλ-
λοθι ἠδυνάμεθα νὰ προσενέγωμεν καταλληλότερον εὐχαριστή-
σεις τῷ ὕψιστῳ, τὴν ἀγίαν ἐκείνην ἡμέραν, διὰ τὰς πρὸς τὸ
ἔθνος ἡμῶν εὐεργεσίας τῆς Αὐτοῦ Χάριτος, ἰκεσίας δὲ πρὸς μέλ-
λουςαν καὶ ταχεῖαν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐθνικῶν πόθων; Ἄμα τῇ

πρωτὰ τῆς 25ης Μαρτίου οἱ Ναοὶ τοῦ Κυρίου μὲ ἀνοικτάς τὰς πύλας ὑπεδέχθησαν τὸ πλήρωμα, τὸ ἐκ λογικῶν προβάτων. Πανταχοῦ ἱεροτελεστία καὶ μνημόσυνα, πρὸς δόξαν Θεοῦ, πρὸς μακαρισμὸν τῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης τοῦ 1821 ἐκάστοτε ἡρωϊκῶς πεσόντων, πρὸς οὐρανόπεμπτον ἀρωγὴν τοῦ ἤδη ὑφισταμένου ἀγῶνος! Ἐν τῷ Ναῷ τῆς Θεοτόκου Φανερωμένης ἡ τελετὴ ἐγένετο μετὰ μείζονος πομπῆς, διότι καὶ ὁ λαὸς συνῆρθε πολυπληθέστερος, καὶ ἡ ἱερουργία ὑπὸ τοῦ Σεβασμίου ἱερέως Κωνσταντίνου Στουπάθη μεγαλοπρεπῶς ἐξετελέσθη. Μετὰ ταῦτα, τὸ ἐκεῖσε ἐκκλησιασθὲν πλῆθος ἐπορεύθη κάτωθι τοῦ παρὰ τὴν λεωφόρον τῆς Ἄμμου Συλλόγου ὁ «ΔΟΜΒΑΡΟΣ», ἔθεν ὁ φιλόπατρις Κ. Ἀθ. Δ. Μπονσινιὸρ ἐξέφωνεσε κατάλληλον λόγον, ὅστις καὶ ἐδημοσιεύθη. Ὀλίγον ἔπειτα ἔλαβε χώραν ἐπίσημος τελετὴ ἐν τῇ Μητροπόλει, ὅπου παρευρέθησαν ἅπασαι αἱ πολιτικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαί, μετὰ στρατιωτικοῦ ἀποσπάσματος, ἔξωθεν τοῦ Ναοῦ παρατεταγμένου. Ὁ οὐρανὸς καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἦτο λίαν ὀμιχλώδης, ὡς νὰ παρίστανε ζωντανὴν τὴν εἰκόνα τῆς ἡμετέρας ἐθνικῆς καταστάσεως. Τὸ ἑσπέρας ἡ φωτοχυσία δὲν ἦτο γενικὴ ἕνεκα τῆς πιπτούσης βροχῆς.

Εἶθε τὸ ἐπίδον ἔτος πανηγυρίσωμεν περιχαρῶς τὴν ἑορτὴν ταύτην ἐν τῇ ἐθνικῇ ὀλομελείᾳ!!!!

Διονύσιος Βαρβιάνης

ΥΠΟ Π. ΧΙΩΤΟΥ

(Ἦρα συνέχειαν ἐν τῷ προλαβόντι.)

Ὁ Βαρβιάνης, αἰεὶ φλεγόμενος ὑπὸ εὐλικρινοῦς πατριωτισμοῦ, καὶ εἰς τὰ μεγαλεῖα τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος ἐμπνεόμενος, προπαρεσκεύασε τὴν καρδίαν εὐγονον εἰς κάρπωσιν οἰουδῆποτε σπόρου ἐλευθερίας, ὅν μυστικὴ ἑταιρία ἐβουλήθη νὰ διασπείρῃ πρὸς ἀπάλλαξιν τῆς ἐθνικῆς δουλείας. Ἐφόρσε λοιπὸν καὶ αὐτὸς τὸ δακτυλίδιον τῆς φιλομούσου ἑταιρίας τῆς Ἀθηνᾶς τῷ 1813, ἧς προέδρουν ὁ Φρεδερίκος Νόρθ κόμης Γουλφὸρδ καὶ ἐνίσχυν

ὁ αἰδίδιμος Καποδίστριας, ἐφιλοτιμοῦντο δὲ νὰ ἦναι μέλη αὐτῆς οἱ τότε ἐπιφανέστεροι τῶν λογίων καὶ πλουσίων τῆς Ἑλλάδος, καὶ εὐεργέται οἱ κραταιότεροι βασιλεῖς τῆς Εὐρώπης. Συνεσχέτισθη μετὰ τοῦ Κολοκοτρώνου, τοῦ Πετιμεζᾶ, τοῦ Νικήτα, τοῦ Βλαχοπούλου, τοῦ Ἀναγνωσταρᾶ καὶ τῶν ἄλλων ὀπλαρηγῶν τοῦ Ἀλβανικοῦ τάγματος, οἵτινες διέτριβον τότε ἐν Ζακύνθῳ. Ὠρκίσθη καὶ αὐτὸς ἀκολούθως μετ' αὐτῶν τὸ μυστήριον τῆς ἑταιρίας τῶν φιλικῶν ἐν Ζακύνθῳ ὑπὸ τὸ ἐπιτραχίλιον τοῦ ἱερέως Ἀνθίμου Ἀργυροπούλου, εἰς τὸν ναὸν τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τῆς οἰκογενείας τῶν Λατίων. Συνῆλθε κατὰ τὴν δηγήurin τῶν συνεταίρων, ὅτε ἀφίχθη εἰς Ζάκυνθον ὁ Ἀριστείδης Παπᾶ, εἰς τῶν ἀποστόλων τῆς γενικῆς ἀρχῆς, καὶ εἶτα ὁ λυρικὸς ποιητὴς Ἀθανάσιος Χριστόπουλος, ὅστις τότε ἐποίησε τὸν κερατωμένον Δία, χαριέστατον ποίημα, χάριν τοῦ φιλοκάλου Βαρβιάνη. Συνεισέφερε καὶ αὐτὸς καὶ ἔπιεν ἐκ τοῦ ποτηρίου τῆς ἐλευθερίας, ὅτε εὐθυμος τράπεζα παρετέθη, καὶ οἱ συνδαιτυμόνες ἑταῖροι εὐωχούμενοι ὠνειροπόλουν Ἑλληνικὴν βασιλείαν ἀπὸ Δανουβίου μέχρις Εὐφράτου. Παρελάβανε τὸν τότε λόγιον Ἑρμῆν ὡς συνδρομητῆς (1818) καὶ συνέχαιρε τοῖς συναγωνιζομένοις ἐπι κοινῷ φωτισμῷ. Πιστὸς δὲ εἰς τὸν ἕρκον του ὡς χριστιανὸς καὶ φιλελεύθερος Ἕλληνας ἔσωσε τὴν ἑταιρίαν τῶν φιλικῶν καὶ συνεταίρους κινδυνεύοντας. Διότι ὁ Ζακύνθιος Σχοπιώτης Διόγος, ὁ μυηθεὶς τὰ τῶν φιλικῶν ὑπὸ τοῦ Θεοδώρου Κολοκοτρώνη, βουληθεὶς νὰ ἐκδικηθῇ τὰς πρὸς τὸν Κολοκοτρώνην ἰδιοπαθείας, καὶ μεταβὰς ἐκ Ζακύνθου εἰς Ἰωάννινα, ἐπρόδωσε τὴν ἑταιρίαν καὶ τὸν Καλοκοτρώνη πρὸς τὸν Ἀλη-Πασᾶν, καταγγέλλων ὅτι ἐπανάστασις ὑποκινεῖται κατὰ τοῦ Δοβλετίου ὑπὸ ἑταιρίας τινὸς ἐν Ζακύνθῳ, καὶ ἀρχηγὸς αὐτῆς εἶναι ὁ Κολοκοτρώνης (1820).

Ὁ μὲν Ἀλη-Πασᾶς γράφει εὐθὺς πρὸς τὸν Ἄγγλον πρόξενον Μέγερ, αὐτὸς δὲ πρὸς τὸν τότε Ἀρμοστὴν τῶν Ἰονίων Λόρδον Μαιτλάνδ ὅπως γίνῃ ἔρευνα τούτου. Ὁ δὲ Μαιτλάνδ εὐθὺς κελεύει τὴν ἀτυνομίαν Ζακύνθου νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀνακάλυψιν. Ὁ Σουλιώτης Δημήτριος Σαρλῆς, ὑπάλληλος μὲν τότε ἐν τῇ Ἀτυνομίᾳ, ἀλλὰ συνέταρος τῶν φιλικῶν, προειδοποιεῖ τὸν Κολοκοτρώνην τὸ περὶ οἰκιακῆς ἐρευνῆς, καὶ αὐτὸς σώζει τὰ ἔγγραφα βίβλας ἐν ἐπιπίῳ.

Ἡ ἔρευνα πρὸς τὸν Θεόδωρον Κολοκοτρώνην, τὸν Ἰωάννην

Ἕλληνα καὶ ἄλλους συνεταίρους διαμαρτυροῦνται. Ἄλλ' ὁ τότε ἀστυνόμος Τζέν δὲν καθησυχάζει ἐρωτᾷ τὸν Διονύσιον Βαρβιάνην οἰκειὸν του, ἂν γινώσκῃ ἐπαναστατικὴν τινα ἑταιρίαν κατὰ Τουρκίας ἐν Ζακύνθῳ ὑπάρχουσαν. Αὐτὸς δὲ μετὰ πάσης ἀφελείας καὶ χαριεντισμοῦ ὁμολογεῖ, ὅτι γινώσκει μὲν ἑταιρίαν τινά, τὴν φιλόμουσον τῆς Ἀθηνᾶς, ἧς καὶ αὐτὸς εἶναι μέλος, καὶ ὁ Λόρδ Γουλφόρδ καὶ πολλοὶ Ἄγγλοι αὐτῇ ὅμως οὐδεμίαν πολιτικὴν ἐπανάστασιν σκοπεύει, ἀλλὰ μόνον τὴν πρόδοον τῶν φώτων ἐν Ἑλλάδι, καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη Ἑλληνικὴ ἑταιρία ἐν Ζακύνθῳ, καὶ ὅτι, ἂν βούληται, θέλει ἐνδείξει ὅλα αὐτῆς τὰ ἔγγραφα. Ὁ ἀστυνόμος πιστεύει εἰς τοὺς λόγους τοῦ Βαρβιάνου, καὶ χαίρων γράφει τὴν ἀνακάλυψιν αὐτῇ πρὸς τὸν Ἀρμοστὴν Μαιτλάνδ, καθησυχάζων αὐτὸν τὰ περὶ ἐπαναστάσεως. Ὁ Μαιτλάνδ πείθεται, καὶ ἀποβάλλει τοὺς φόβους τοῦ Ἄλη-Πασᾶ. Οὕτω διὰ τῆς ἀφελοῦς ἐπινοήσεως τοῦ Βαρβιάνου σώζεται ἡ κινδυνεύουσα ἑταιρία τῶν φιλικῶν, ἀποφεύγει ἡ Ἑλληνικὴ ἐπανάστασις τὸ ὄμμα τοῦ Μαιτλάνδου, καὶ θραύεται πᾶσα δολοπλοκία τοῦ Ἄλη-Πασᾶ εἰς τὰς προετοιμασίας τοῦ ἀγῶνος περὶ Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας, ἧτις Κύριος οἶδε πόσον ἤθελε καταδιωχθῆ, ἐὰν μὴ ἡ ἀγχίνοια τοῦ Βαρβιάνου προέφθανε τὴν ἀνακάλυψιν.

Ἐκραγέτος δὲ τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος τῷ 1821, ὁ Βαρβιάνης συνενθουσιῶν τοῖς συμπολίταις συνήργει καὶ αὐτὸς τοῖς ἐφόροις καὶ λοιποῖς πρὸς ἀποστολὴν ἐφοδίων, πρὸς περίθαλψιν προσφύγων, πρὸς φύλαξιν καταδιωκομένων ὡς ἐνόχων τῆς ἐπαναστάσεως ὑπὸ τῆς τότε ἐξουσίας. Καὶ δῆπου ἡ τότε Ἰταλικὴ ἐφημερὶς τῆς Φλωρεντίας τῶν 26 Ἰουνίου 1821, Ἀριθ. 76, πλέκει τὸ ἐγκώμιον τοῦ Βαρβιάνου, ὅστις μετὰ τῶν ἄλλων συμπολιτῶν Ἰωάννου Κουερίνου, Δημητρίου Μακρῆ καὶ Ἰουλίου Δομενεγίνης, κατὰ προτροπὴν τοῦ τότε Ἄγγλου τοποτηρητοῦ ταγματάρχου Ρόσσου, διωρίσθη εἰς ἐπιτροπὴν, καὶ συνήθροισαν πλουσίαν συνεισφορὰν ὑπὲρ τῶν προσφύγων εἰς Ζάκυνθον γυναικοπαίδων. (*)

(*) Secondo le ultime lettere di Zante, un numero considerabile di Greci della Morea, per la massima parte vecchi, donne, o fanciulli, si erano ricoverati in quell' Isola per mettersi in salvo dalle vicende della guerra, ed avevano ivi incontrata la più generosa accoglienza per parte degli abitanti, i quali si erano affrettati di offrire a questi iu-

Ἐδεξιώσατο κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ὁ Βαρβιάνης εἰς τὴν οἰκογένειάν του καὶ περιέθαλψε τὸν Ρώσσον πρόξενον Παπαρηγόπουλον, καταδιωκόμενον ὑπὸ τῆς τότε ἐν Ζακύνθῳ Ἀστυνομίας, ὡς φέροντα σπάθην Ῥωστικοῦ ἀξιωματικοῦ, καὶ συμμετοχὸν τῆς ἐπαναστάσεως, ὅτε οὗτος, παραπονεθεὶς διὰ τὴν ἀδικον αὐτῇ καταδίωξιν πρὸς τὴν αὐλὴν τῆς Πετροπούλεως, ἀπελάμβανε τὴν ἀφαιρεθεῖσαν σπάθην, καὶ ἡ Ἀγγλικὴ τότε Ἀρχὴ παρὰ τῷ Ἰονίῳ ἐξηλέγητο παρὰ τοῦ Ἀγγλικοῦ ὑπουρ-

felici fuggiaschi un amorevole asilo con tutti i soccorsi di cui potevano abbisognare. Quattro gentiluomini del Zante, cioè i Sig. Giovanni Querini, Demetrio Macri, cav. Giuglio Domeneghini e D. G. Darbiani, sotto gli auspici dell' egregio residente inglese e Colonnello Sir Patrick Ross, mediante una sottoscrizione (a cui tutte le classi dei Cittadini hanno fatto a gara a contribuire) in pochi istanti raccolsero delle somme sufficienti per mantenere durante la quarantina l' anzidetto numero di Greci che si fa ascendere a più di settemila. Finita la quarantina una parte di essi trovò l' alloggio gratis presso i Cittadini, e l' altra fu acquarterata in città a spese del Comitato, o fu mandata nei Villaggi dell' Isola, ove venne volentieri accolta, e mantenuta dagli abitanti. Questa non è già la prima volta che l' isola di Zante ha offerto un asilo agli esuli della Morea nello loro calamità.— Anche nel 1769, allorchè ebbe luogo la guerra, e la rivoluzione che desolò quel paese, i Zacinti accolsero e mantennero di buon animo un numero di Emigrati infinitamente maggiore di quello che hanno attualmente ricoverato.

(J. de P., Mos. T., G. di V.)

Σ. Σ. Α. Ἰδοὺ τοῦτο ἐν μεταφράσει·

«Κατὰ τὰς τελευταίας ἐκ Ζακύνθου ἐπιστολάς, μέγας ὄριμὸς Ἕλληνας τῆς Πελοποννήσου, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γυναικοπαῖδα καὶ γέροντες, κατέφυγον εἰς τὴν νῆσον ἐκείνην ὅπως σωθῶσιν ἐκ τῶν συμφορῶν τοῦ πολέμου, καὶ ἔτυχον τῆς γενναιοτέρας ὑποδοχῆς ἐκ μέρους τῶν κατοίκων, οἵτινες ἐπροθυμοποιήθησαν νὰ προσφέρωσιν εἰς τοὺς δυστυχεῖς τούτους πρόσφυγας εὐμενὲς ἄστυλον μεθ' ὧν τῶν ἀναγκαίων περιθάλψεων. Τέσσαρες εὐγενεῖς τῆς Ζακύνθου, ἦτοι οἱ Κ. Κ. Ἰωάννης Κουερίνος, Δημήτριος Μακρῆς, ὁ ἰπ. Ἰούλιος Δομενεγίνης καὶ Δ. Γ. Βαρβιάνης, ὑποστηριζόμενοι παρὰ τοῦ ἐξέχου τοποτηρητοῦ καὶ ταγματάρχου Ἄγγλου Κυρίου Patrick Ross, διὰ μέσου ὑπογραφῶν (ἐν αἷς πᾶσαι αἱ τάξεις τῶν Πολιτῶν ἐπέθεσαν εἰς ἄμειλλαν νὰ συνεισφέρωσι) συνέλεξαν δι' ὀλίγας στιγμὰς τοσαῦτα πεσᾶ, ὅσα ἐξήρκαν, ὅπως συντηρηθῆ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ὑποκαθάσεως τῶ ἀνωμνησθῆν πληθῶς τῶν Ἑλλήνων, ὑπὲρ ὑπερβαίνει τὰς ἐπτὰ χιλιάδας. Μετὰ τὴν κάθαρσιν, μέρος ἐξ αὐτῶν εὖρε δωρεὰν διαμονὴν παρὰ τοῖς Πολίταις, καὶ ἕτερον κατέλυον ἐν τῇ πόλει διαπάνη τῆς ἐπιτροπῆς, ἣ ἐστάλη εἰς τὰς κώμας τῆς

γείου διὰ τὴν προσβολὴν πρὸς ἀξιοματικὸν Ῥώσσον. Ἐμεσί-
τευσεν ἀκολούθως πρὸς τὸν τότε ἀστυνόμεον ὑπὲρ διαμονῆς
προσφύγων ἀποδιωκομένων ἐκ τῆς νήσου, καὶ ἐγγυήσατο τὴν
διαμονὴν αὐτῶν. Φίλος τοῦ Κούστη, τοῦ Καβαδίου, τοῦ Τουρ-
τούρη, τοῦ Λαδοπούλου, συνέτρεχεν αὐτοῖς, ὅτε, περιφέροντες
τὰς τότε Ἑλληνικὰς ἐφημερίδας, ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως, ἦτοι
τὰ «Ἑλληνικὰ Χρονικά,» τὸν «Φίλον τοῦ Νόμου» καὶ ἄλλας,
διέδιδον τὰ νέα ὑπὲρ τοῦ ἑλληνικοῦ ἀγῶνος καὶ ἐκραταίου
τὸν ἐνθουσιασμὸν τῶν Ζακυνθίων εἰς αἴσιον αὐτοῦ ἀποτέλεσμα.
Ἐδόξασε καὶ αὐτὸς τὸν Θεὸν ἰδὼν ἑλληνικὴν ἐλευθερίαν καὶ Βασι-
λείαν. Ἀκλόνητος δὲ εἰς τὰς πεποιθήσεις του ἐπὶ ἐκδηλώσεως
ἐλευθεροφροσύνης καὶ ἐπὶ στηριξέως δημοσιογραφίας ἀνεξαρ-
τήτου, συνεφώνει τῇ ἐτυμηγορίᾳ τῶν λοιπῶν συνοροδικῶν,
ἀπολύει τῆς κατηγορίας ὑποδίκους τῷ ἐγκλήματι τοῦ τύπου.
Καὶ προέτρεπεν εἰς εὐστάθειαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ Βασίλειον ὅστις
εἰς φιλελευθέρου δημοσιογράφου τὸν ἀγῶνα ἀπεδύθη. Ἐγάρῃ δὲ
ἐγκαρδίως, καὶ ἔχυσε δάκρυα χαρᾶς, δοξολογῶν τὸν ὕψιστον,
ὅτε εἶδεν ὑψωθείσαν ἐπὶ τοῦ φρουρίου τῆς πατρίδος Ζακύνθου
Ἑλληνικὴν σημαίαν, καὶ τὴν Ἐπτάνησον ὑποβληθεῖσαν εἰς τὰ
σκῆπτρα τοῦ Σεπτοῦ Βασιλέως Γεωργίου Α΄.

Τοιοῦτος ὑπῆρξεν ὁ Βαρβιάνης τὸν βίον καὶ ὡς ἰδιώτης καὶ
ὡς δημόσιος καὶ ὡς φιλοεθνῆς. Κατέβη ὅμως εἰς τὸν τάφον
πολυπύκρatos καὶ δυστυχῆς. Εἶδεν ἅπαντα τὰ τέκνα του εἰς
ἡλικίαν ἀκαίαν καὶ πολλά προμηνύοντα πρὸς δόξαν τῆς οἰκο-
γενείας καὶ τῆς πατρίδος διὰ παιδείαν καὶ διαγωγὴν ἐντιμον
νὰ καταβῶσι πρὸ αὐτοῦ εἰς τὸν τάφον, καὶ νὰ κλαυθῶσι μετ' αὐ-
τοῦ παρὰ συγγενῶν καὶ φίλων. Ἀλλ' οὐδεμία παρ' αὐτοῦ
βαρυκαρδία εἶτε πρὸς Θεὸν, εἶτε πρὸς ἀνθρώπους. Ἐπαναλαμ-
βάνων καὶ αὐτὸς τὸν λόγον τοῦ πολυπαθοῦς Ἰώβ, «κύριος ἔ-
δωκε, κύριος ἀφείλετο, ὡς τῷ κυρίῳ ἔδοξεν οὕτω καὶ ἐγένετο,»
ὑπετάγη εἰς τὸ ὑπέρτατον θέλημα τοῦ Ἰψίστου.

Τὰς 18 τοῦ ἀπελθόντος Μαΐου 1866 ἀπέθανε, καὶ τυχὼν

νήσου, ὅπου ὑπεδύθη καὶ διατρέφεται εὐχερίστως παρὰ τῶν κατοίκων Οὐχὶ
πρῶτον ἦδ' ἡ νῆος Ζακύνθου προσήνεγκεν ἄστυλον εἰς τοὺς φυλάδας τῆς Πε-
λοποννήσου ἐν ταῖς δυστυχίαις τῶν. Καὶ κατὰ τὸ 1769, ὅτε ἔλαθε χῶραν ὁ
πόλεμος καὶ ἡ ἐπαναστάσις ἦτις ἠρῆμασε τὸν τόπον ἐκεῖνον, οἱ Ζακύνθιοι ὑ-
πεδύθησαν καὶ ἐσυντήρησαν ὑλοψύχως ἀριθμῶν δυστυχῶν πλὴν ἀνώτερον ἰ-
κίνοῦ, ὅνπερ ἤδη εἰς τοὺς οἴκους τῶν προσλαμβάνουσι.»

μακαρισμῶν καὶ ἐπιταφίου παρὰ τῶν συμπολιτῶν του, ἐτάφη
ἐν τῷ πατρικῷ μνήματι, κατὰ τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου
τῶν Εὐγενῶν κομητῶν Κομούτων.

Περὶ Ἑλληνικῆς Φιλολογίας.

ὑπὸ τοῦ Αἰδεσιμωτάτου Σ. Τσόκου.

(Συντέχεια ὄρα Φυλλάδ. 4.)

Ἡ ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας περιλαμβάνει 27 αἰ-
ῶνας. Ἐπειδὴ εἰς ἓνα τόσον μακρὸν διάστημα χρόνου ἡ γνώ-
σις ἐνὸς ἔθνους πρέπει ἐξ ἀνάγκης νὰ λάβῃ ἀξιολόγους ποι-
κιλίας, εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἐρευνήσῃ τις εἰς ποίας ἐποχὰς ἐγεν-
νήθησαν αὐταὶ αἱ μεταβολαί. Ἐπομένως ἡ ἱστορία διαιρεῖται
κατ' αὐτὰς τὰς ἐποχὰς. Ἐπειδὴ ἦθελεν εἶσθαι δύσκολον νὰ
ἀποφύγῃ τις τὴν σύγχυσιν ἂν δὲν δεχθῆ τὴν διαίρεσιν ταύτην.

Διάφοροι ὅπου διεπραγματεύθησαν τὴν ὕλην ταύτην ἐστή-
ριξαν ἄλλας καὶ ἄλλας ἐποχὰς. Ἐγὼ δὲ θέλω ἀκολουθήσει
τὸ σύστημα τοῦ Σχόελ, ὅστις διαιρεῖ ὅλην τὴν ἱστορίαν τῆς
φιλολογίας εἰς 6 ἐποχὰς.

Ἡ πρώτη περίοδος εἶναι ὅλη μυθώδης, χάνεται εἰς τὴν νύ-
κτα τῶν χρόνων, καὶ τελειώνει μὲ τὴν ἄλωσιν τῆς Τρωά-
δος. Συμβεβηκὸς ὅπου μόνον ἀρχίζει ἡ ἱστορία τῆς Ἑλλά-
δος, ἦτις ἕως ἐδῶ κρύπτεται ὑπὸ τὰ πλάσματα τῆς μυθο-
λογίας.

Εἰς τὴν δευτέραν περίοδον λαμβάνει γένεσιν ἡ Ἑλληνικὴ
φιλολογία. Ἀρχεται ἀπὸ τὴν ποίησιν, ὡς καὶ ἡ φιλολογία ὁ-
λῶν τῶν ἐθνῶν, καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἀπωτάτω χρόνους ἐκαλ-
λιεργήθησαν εὐτυχῶς ἡ ἐπικὴ καὶ ἡ λυρική ποίησις. Ὅμως ἡ
ἀληθῆς φιλολογία δὲν δύναται νὰ υπάρξῃ χωρὶς τὴν τέχνην
τῆς λογογραφίας. Ἡ τέχνη αὕτη, ἦτις μᾶς φαίνεται τόσον ἀ-
πλῆ, δὲν ἐγνωρίζετο ὅμως ἀπὸ τοὺς πρώτους συγγραφεῖς τῆς
Ἑλλάδος, εὐρέθη δὲ εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Σόλωνος ὁ νομο-
θέτης οὗτος ἔδωκεν εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὸν νόμον τὸ 594
Π. Χ. καὶ ἐδῶ τελευτᾷ ἡ ποιητικὴ περίοδος τῆς φιλολογίας.
Μετὰ τὸν Σόλωνα ἡ φιλολογία αὕτη ἐτελειοποιήθη.

Ἡ τρίτη περίοδος εἶναι ἡ περίοδος τῆς μεγαλητέρας αὐτῆς λαμπρότητος. Εἰς αὐτὴν ἐκαλλιεργήθη ἡ λογογραφία εὐτυχῶς, καὶ ὁ πρῶτος συγγραφεὺς, τοῦ ὁποῦ αὐθιγῶς ἡ φράσις εἶναι λογογραφικὴ, εἶναι ὁ Ἡρόδοτος, ἡ τέχνη τῆς εὐγλωττίας, ἡ φιλοσοφία καὶ ἡ ἱστορία ἔλαβον γένεσιν καὶ ἐτελειοποιήθησαν. Εἰς τὴν ποίησιν τὸ δραματικὸν εἶδος διέλαμψε τόσον, ὥστε νὰ ἐπισκοτίσῃ τὸ ἐπικόν, τὸ λυρικόν καὶ διδακτικόν ὕφος. Ἡ αὐτονομία τῆς Ἑλλάδος ἐξέπνευσεν εἰς τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην, καὶ τὴν ὄραν ὅπου ἡ Ἐλευθερία ἐχάθη τὰ γράμματα ἔχασαν τὴν παλαιάν των λαμπρότητα. Ὅμως, ἐπειδὴ ἡ δύναμις τῆς μοναρχικῆς κυβερνήσεως ἐσυγκεντρώθη ἀπὸ τὴν πολιτικὴν τοῦ Φιλίππου, καὶ δὲν ἐπροξένησεν ἀποτελέσματα αἰσθητὰ παρὰ ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἡ περίοδος αὕτη τελειώνει καθ' ὃν καιρὸν ὁ Ἀλέξανδρος ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον, τὸ 336 Π. Χ.—Νέα σειρά πραγμάτων ἤρχισε μὲ τὸν ἡγεμόνα τοῦτον, αἱ Ἀθηναί, ἀφοῦ κατήντησαν πόλις ὑποτέλης τῆς βασιλείας τῶν Μακεδόνων, δὲν ἐπρόσφεραν πλέον τὴν εὐφαιρίαν εἰς τοὺς μεγάλους ἄνδρας ν' ἀναπτύσσουν τὴν εὐφυΐαν των. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀπετέλουν μέρος τῆς βασιλείας τῶν Μακεδόνων ἢ κατεσπαράττοντο ἀπὸ ἐμφυλίου ταραχῆς, καὶ ἡ φιλολογία τότε εὗρεν ἄσυλον πλησίον εἰς τοὺς Πτολεμαίους. Εἰς τὴν τετάρτην αὐτὴν περίοδον ἡ Ἀλεξάνδρεια ἔγεινεν ἡ κυριώτερα καθέδρα τῶν γραμμάτων καὶ Ἑλληνικῶν ἐπιστημῶν, καὶ τὴν εὐφυΐαν διεδέχθη ἡ πολυμαθεία. Αἱ λεγόμεναι κυρίως ἐπιστήμαι, ἡ γεωγραφία, τὰ μαθηματικά, καὶ μάλιστα ἡ κριτικὴ, ἔφθασαν εἰς τὴν τελειότητα. Ἡ Ἀλεξάνδρεια ἐξηκολούθησε νὰ ᾖναι ἡ πρωτεύουσα τοῦ φιλολογικοῦ κόσμου, ἀφοῦ ἡ Ἑλλάς ἔπεσεν εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Ῥωμαίων 146 Π. Χ. ὅμως μὲ τὴν ἄλωσιν τῆς Κορίνθου τελειώνει καὶ ἡ τετάρτη περίοδος· ἐπειδὴ οἱ νέοι δεσπότες τῆς Ἑλλάδος ἔλαβον μεγίστην ἐπίβρῳαν ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας, καὶ πλησίον αὐτῆς ἠγέρθη ἄλλη ἀντίζηλος, ἡ Ῥωμαϊκὴ φιλολογία, ἣτις ἤρχισε περίπου ἕνα ἡμισυ αἰῶνα πρὸ τῆς ἡμετέρας ἀπαριθμήσεως τῶν χρόνων.

Ἡ πέμπτη περίοδος ἀρχίζει ἀπὸ τὸ ἔτος 146 Π. Χ. ἕως τὸ 306 Μ. Χ. Εἰς τοὺς τέσσαρας ἡμισυ τούτους αἰῶνας ἡ Ἑλλάς δὲν ἦτο παρὰ μίαν ἐπαρχίαν ἀλίγον ἐπίσημος τῆς πλατυτάτης αὐτοκρατορίας τῶν Ῥωμαίων. Ἡ δὲ Ἑλληνικὴ φιλο-

λογία εἰς ταύτην τὴν μακρὰν δουλείαν ἐξέπεσε πολὺ, εἶναι ὅμως λαμπρὰ ἐποχὴ τῆς Ῥωμαϊκῆς φιλολογίας.—Εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἑκτῆς περιόδου ἡ Ἑλλάς κατεστάθη, οὕτως εἶπειν, καθέδρα νέας μοναρχίας, Ἡ πρωτεύουσα τῆς Ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας μετεφέρθη εἰς μίαν πόλιν, ἂν ὄχι κειμένην εἰς τὸν τόπον τῆς Ἑλλάδος, ὅμως κτισμένην ἀπὸ ἀποίκους Ἑλλήνων, καὶ περιτριγυρισμένην ἀπὸ ἄλλας πόλεις ὅπου ἐλαλεῖτο ἡ διάλεκτός των. Μετὰ τὸν ὄγδοον ἢ ἔνατον αἰῶνα οἱ αὐτοκράτορες ἐδέχθησαν τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ἣτις ἦτον ἡ γλῶσσα τοῦ περισσοτέρου μέρους τῶν ὑπηκόων, καὶ προσέτι ἔγεινε καὶ γλῶσσα τῆς κυβερνήσεως. Ἡ Ἑλληνικὴ φιλολογία ἠδύνατο ν' ἀναζήσῃ ἄλλην μίαν φοράν, ἀλλὰ τὸ ἔθνος εἶχε πῆσῃ εἰς μεγάλην βαρβαρότητα. Μᾶλλον τοῦτο εἰς τὴν Βυζαντινὴν αὐτοκρατορίαν ἐφυλάχθη ἡ ἔστια τῶν φώτων καὶ τῶν γνώσεων, ὅθεν, εἰς τὴν καταστροφὴν τῆς αὐτοκρατορίας ταύτης ἀπὸ τοῦς Τούρκους, ἐφέρθη εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ ἐκεῖθεν ἐφώτισεν ὅλην τὴν Εὐρώπην, μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἣτις συνέβη κατὰ τὸ ἔτος 1453. Τελειώνει ἡ Ἑλληνικὴ φιλολογία εἰς τὰ ἀνατολικά μέρη. Αἱ ἔξ αὐτοῦ περίοδοι δύνανται νὰ σημειωθοῦν μὲ τὰ ἐπιθέτα Μυθώδης, Παιονικὴ, Ἀττικὴ, Ἀλεξανδρινὴ, Ῥωμαϊκὴ καὶ Βυζαντινὴ. Ἡ Ἑλληνικὴ φιλολογία ἐξέπνευσεν εἰς τὴν Ἀνατολὴν ὑπὸ τὸν δεσποτισμὸν τῶν τούρκων, ὅμως ἀνέζησε μὲ νέαν ἀκμὴν εἰς τὰ δυτικὰ μέρη τῆς Εὐρώπης κατὰ τὸν 15. αἰῶνα, ἣδη δὲ διὰ τοῦ διεθνοῦς δικαίου ἐλευθερωθεῖσα προοδεύει εἰς πᾶν εἶδος πολυμαθείας, ἐπιστημῶν καὶ τεχνῶν, καὶ τὸ ἔθνος ἀφθονεῖ ἀπὸ καθηγητῶν καὶ γυμνασιάρχων, χαίροντας εὐρωπαϊκὴν φήμην καὶ λογιζομένους ὡς ἀστέρας τῆς Ἀνατολῆς.

(ἀκολουθεῖ)

Προίμιον

Ἐπὶ τῶν τοῦ «Ἵμνου τῆς Ἐλευθερίας» σχολίων

τοῦ Μεγάλου τῆς Νέας Ἑλλάδος Ποιητοῦ Διονυσίου Σολωμοῦ

Ζακύνθου.

Σκιὰ τοῦ εὐκλεοῦς συμπολίτου μου, — Σκιὰ ἱερὰ καὶ ἅγια τοῦ ἐκλεκτοῦ τέκνου τῆς ἀνθοστεφοῦς Ζακύνθου, — Σκιὰ ἐπὶ τέλους τοῦ οὐρανοθάλαμου Σολωμοῦ, ἰδοὺ ἐγὼ γονυκλινῆς ὑπὸ τοῦ κρυεροῦ καὶ μαρμαίροντος ἀναγλύφου Σου παρίσταμαι ἔν' ἀξιοθῶ συγγνώμης διὰ τὴν τάλμην, μεθ' ἧς ἐπὶ τοῦ ἐρεθώδους καὶ ψυχραλέου τύμβου Σου ἐπροσπέλασα ἵνα ταράξω τὸν ἠδύτερπνον καὶ γαλήνιον ὕπνον Σου, ἀλλὰ τὸ αἶσθημα ὕπερ Σὺ μοι ἐνέπνευσας ὤθησέ με εἰς ἐν τοιοῦτον παράτολμον κίνημα· τούτου ἕνεκα ἦλθαν παρά Σοῦ ἵνα λάβω τὴν ἄδειαν δι' ἧς προτίθεμαι ἐξελεῖσθαι εἰς τὸ ἐντιμον τῆς δημοσιότητος πεδῖον, ὅπως τὰ ἀθάνατα τῆς ὑψιπετοῦς διανοίας Σου κειμήλια σχολιάσω προσηκόντως, καὶ διαυγεστέρας οἴαναι τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων τὰς δυσκαταλήπτους αὐτῶν ἰδέας καταδείξω, ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν ἐκείνων οἵτινες, δυσὶν θάτερον, ἢ ὑπὸ μισοκάλου πάθους ὀρμώμενοι, ἢ ὑπὸ παχυλῆς ἀμαθείας (grossièrement,) ἀναιδῶς καὶ ἀπροκαλύπτως τολμῶσι νὰ παρβησιάζωσι τὰς θαυμασίας αὐτῶν εἰκόνας ἀπλουστάτας καὶ κοινὰς !!!

Τὸ βαρὺ τοῦτο φορτίον, ὅπερ ὑπ' ἰσχυρῶν ὤμων ἐβαστάχθη, διανοήθη καὶ ἐπιφέρω ἐπὶ τῶν νεανικῶν καὶ ἀσθενῶν μου ἀγκαλῶν, πεποιθῶς ὅτι θὰ μοι γίνῃ προσφιλέστατον, ἀφ' ἐνὸς μὲν διότι αἰσθάνομαι ἤδη τὴν καρδίαν μου κατενθουσιασμένην ἐκ τῆς μαγικῆς ἐκείνης αὔρας, τῆς ὡσεὶ εὐώδους θυμιάμα ἐκ τῶν βαθέων τοῦ μνήματός Σου ὁπῶν ἐξερχομένης, καὶ ἀφ' ἑτέρου διότι τὴν στιγμὴν ταύτην μυστηριώδης τις φωνὴ, ὡς ἡ τῶν οὐρανίων ἀγγέλων, εἰσῆλθε λάθρα ἐν τοῖς ὡσί μου θερμαίνουσα λίαν ἐπιτηδεῖω τὸ κοχλάζον αἷμά μου καὶ λέγουσά μοι· Ἄλαβε τὴν εὐλογίαν μου, τρέξε ἐσπευσμένως, ὦ Συμπολίτα, ἐν τῷ πεδίῳ τῆς δημοσιότητος καὶ ὁμολόγησε τὴν τῆς θεᾶς Ἀληθείας ἰσχύιν. — Ἄλαβε θάρρος, διότι ὅσω ἡ ἀλήθεια κατα-

διώκεται καὶ πολυμείται, ἔτι μᾶλλον θριαμβεῦσι θαυμασίως ὑπεράνω παντὸς κωλύματος, ὡς ἡ κορυφὴ πυκνοτάτης τινὸς κυπαρίσσου ἐν τῷ μέσῳ συνδένδρου δάσους. Σπεύσον.»

Ἄλλ' ὅποια φλόξ περιβάλλει τὸ ταλαντευόμενον πνεῦμά μου; Ναί! ψυχὴ ἅγια καὶ εὐαίσθητος· σὲ βλέπω λευκοφόρον καὶ ἀστεροβόλον λάμπουσαν ἀνά μέσον τῶν ἀπλάστων ἐκείνων κόλπων τοῦ νικητοῦ τῶν αἰώνων. — Σὲ διορῶ, ψυχὴ φιλάτη, ἐν τῷ μέσῳ δικαίων καὶ μυριάδων ἀγγέλων ἄδουσαν θαυμασίως τὴν ἄπειρον τοῦ παραδείσου εὐδαιμονίαν.

Χαῖρε καὶ ἀγάλλου εἰς τὰς τρισολβίους τῶν μακάρων σκηνάς. Δεήθητι τοῦ Κοσμοκράτορος ἵνα κληρονόμος ἀποκατασταθῶ τῆς εὐκλείας Σου!!! — Ἐμπνευσόν μοι ἵνα καὶ γὰρ μὲ ὠραῖα καὶ μυρώδη ἄνθη, μὲ ἡρωϊδὰς δάφνας καὶ ἐλπιδοφόρους μυρσίνας πλέξω τὸν στέφανον τῆς νίκης, ὅνπερ, ὅτε ἡ ὑποφώσκουσα ἐλευθέρως ἐκείνη ἡὼς ἐλεύσεται, καὶ ὅτε οὐρανός τε καὶ γῆ συναγαλλόμενοι θὰ ψάλλωσι τὴν ἀνέγερσιν τῆς πρὸ αἰώνων εἰς τὰ ταρτάρεια, οὕτως εἰπεῖν, θάραθρα θεοθυσιμένης ἑλληνικῆς αὐτοκρατορίας, θέλω φορέσει τῷ ὑπερηφανεῖ μετώπῳ τῆς παρά Σοῦ ἐξυμνηθείσης ἐλευθερίας. —

Ὁ Ἵποκλινῆς τῶν ἔργων Σου λάτρις

Ἀριστείδης Καψοκέφαλος.

ΣΧΟΛΙΑ

Ὅτε οἱ αἰῶνες ἀπέκαμν πλεον νὰ βαστάζωσιν ἀλυσοδέτους τοὺς ἀπογόνους τοῦ Ὀμήρου, ὅτε ὁ Ἄναρχος ἀπεφάσισεν ἵνα τὸν ἐκλεκτὸν Αὐτοῦ λαόν, τὸν ὑπὸ τὴν θαρσύνφορον καὶ αἰμοβαφῆ χεῖρα τοῦ ἀπίστου τυράννου στενάζοντα, σώσῃ, αἰφνιδίως κατὰ τὸ ἀξιμνηστον 1821 ἀνεφάνησαν ὡσεὶ ἔθιοι καὶ ἔσπεροι ἀστέρες δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν τῆς πολυστενάκτου Μητρὸς οἱ Ἵψηλάνται, οἱ Φεββῆριοι, οἱ Κολοκοτρῶνοι, οἱ Βότσαροι, οἱ Καραῖσκοι, οἱ Φαβίριοι, οἱ Βύρωνες καὶ πλείστοι ἄλλοι κορυφαῖοι μέγιστα ἐν τῷ Κόσμῳ τούτῳ νὰ διαπράξωσι.

Ἐν τούτοις τὰ πάντα προπαρεσκευάζοντο, καὶ μόνον αὐτόπται μάρτυρες τοῦ κολοσσαίου ἐκείνου δράματος οὐρανός τε καὶ γῆ παρίσταντο. Καὶ ἰδοὺ τῶνόντι ἐν τῇ ἁγίᾳ πυρᾷ τῆς τῶν Καλαβρύτων Μονῆς, ἰδοὺ, λέγομεν, κατὰ τὴν ἰδίαν ἐκείνην ἡμέραν, ὅτε ὁ Σωτὴρ τοῦ πικρῶς κατῆλθεν ὅπως ἐξάξῃ

τὸν Κόσμον ἀπὸ τοῦ σκότους τῆς δουλείας καὶ τῆς πλάνης καὶ ἀναδείξῃ αὐτὸν ἐν τῷ ὄντως στίλβοντι οὐρανίῳ φωτὶ, ἀνοψούτο ἄχρι νεφελῶν ἀγίαις χερσὶ τὸ Τρισένδοξον σημεῖον τῆς ἀπολυτρώσεως, τὸ σθένος τοῦτο τῆς ἀνθρωπότητος, τὸ τιμαλφές ἀγλαΐσμα ἐστεμμένων κεφαλῶν, ὁ θεῖος ἐπὶ τέλους Σταυρός, ἐν δακρύοις ἐνθέρμοις, ἐν δεήσεσι καὶ ἀποφάσεσι ζωῆς ἢ θανάτου, περιβεβλημένος διὰ κυανῶν πετερόγων τοῦ «Ἕλληνας ἀετοῦ» καὶ διὰ φωποθέδλων ἀοράτων θεῶν ἀγγέλων.

Ἰψούτο, καὶ ὁ ἄδης περιδεῆς ἦναιγε τὰς μελαντειχεῖς πύλας του καὶ ἤτοιμάζετο ἐν πομπῇ καὶ παρατάξει ἵνα ὑποδεχθῇ τοὺς μισοσταύρους, οἵτινες ὠχρομέλανες καὶ πηγνόμενοι ἐφρονότριζον τοὺς ὀδόντας των βλασφημοῦντες ἀλλεπαλλήλως τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. Ἄλλ' ὅμως πρὶν ἢ τελειώσῃ ὁ ὕστατος τῆς αὐτῶν βλασφημίας λόγος ἤχησε μετὰ τάρβους ἢ σάλπιγγ' τοῦ πολέμου, καὶ ἀναρίθμητοι ἀνδροφόνοι χεῖρες σὺν δυστόμοις ξίφεσιν, ἅπερ πίπτοντα ἐξήστραπτον ὑπὸ τῶν ἀκτίων τῆς σταυροφόρου σημαίας, ἀφθόνως ἐθέριζον τὰς κεφαλάς αὐτῶν, ὡσεὶ τὸ δρέπανον τοῦ φιλοπόνου γεωργοῦ τοὺς στάχεις.—Ναί! ὁ Ἕλληνα ὀφείλει διαβῆξαι τὰ ἑαυτοῦ δεσμά ὅπως ἐλευθερωθῇ» ἠγέρθη φωνή τις, καὶ ἡ μάχη ἐν ἀκαρεῖ προὐχώρει πεισματωδεστάτῃ· καὶ θαινούσα, διορᾷ ἀναμέσον τοῦ καπνοῦ τῶν σπινθήρων καὶ τῶν φλογῶν νέον τινὰ εὐειδῆ καὶ ὠραῖον. Τὸ πρόσωπον αὐτοῦ περιεβάλλετο ὑπ' ἀφάτου ἀγαλλιόσεως, οἱ γλυκεῖς ὀφθαλμοὶ του ἐζωγράφιζον τὸ καλὸν, εὐγενές καὶ ὠραῖον. Τὸ ἥρεμον θῆμά του ἐξεικόνιζε καρτεροψυχίαν καὶ γενναϊότητα, καὶ πᾶν αὐτοῦ κίνημα αἰσθήματα μεγάλα. Ἐκθαμβὸς προσήλου τὰ βλέμματα ὡσανεὶ τις τὸν ἤρπαζε τὴν καρδίαν, ἠρυσθία καὶ ἠγάλλετο, ἀλλὰ τίς ἦτο ἐκεῖνος;—Ἦτο ὁ Ζακύνθιος ἑλαστός, ὁ νέος τῆς Ἑλλάδος Πίνδαρος, ὁ ποιητῆς Διονύσιος Σολωμός.

(ἔπεται συνέχεια.)

τοῦτο ἔστιν ἡ

ΠΟΙΗΣΙΣ

ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ ΚΑΙ ΠΟΘΟΣ

Φθάνει, πλεῖα φθάνει τοῦ κόσμου τούτου
Τὰ τόσα πάθη κ' αἱ συμφοραί,
Θέλω νὰ ζήσω ἐκεῖ ποῦ ἤχουρε,
Πτηνῶν κελάρυσμα, γλυκαὶ φωναί.

Ἐκεῖ ποῦ ε' ἄγρια εἰς τὴν πεδιάδα
Ἄνθη εὐωδιάζουρ εἰρηνικά.
Ἐκεῖ ποῦ ἡ ἀδρα παίζει τὰ φύλλα
Χύρουσα δρόσον μευ' στήν καρδιά.

Ν' ἀφήσω θέλω τοὺς ψευδεῖς ὄρκους
Ἐπερηφάνου, σκληρᾶς ψυχῆς,
Ἦς ὅτε εἶδον τὸ γλυκὸν βλέμμα
Τὴν ζωὴν ἔχασα ἐπὶ τῆς γῆς.

Τώρα ἐνθυμοῦμαι ε' ἄνθη π' ἐπέτα
Φιὸ παραθύρι Σου ματαία χαρὰ,
Ἐποῦ μαραινόμενα μ' ἔλεγον, φῆγε
Λυστυχῆς πλάσμα ἴστην συμφορὰ.

Κ' ἐγὼ μυνιώδης ἀπὸ τοῦ πάθους
Τὰ πικρὰ βέλη, ἔτρεχα ἐκεῖ,
Ἐποῦ ἐπήγαιες νὰ παίρνῃς Δίονη,
Σαῦτις νὰ γίγῃς ε' ἄλλη ψυχῆ.

Λυποῦ τὰ πάθη μου, καρδιὰ λιθίνη,
Μήπως μὲ τοῦτο λάβῃ εὐσπλαχνιὰ
Καὶ γίγῃ βλέμμα ε' εἶσα ὁ Πλάστης,
Δι' ὅσα στὸ πλάσμα του εἶδε δευρά.

Φεύγω διὰ Σέτρα τοῦ κόσμου τούτου
 Τὰς διασκεδάσεις, τὰς ἡδοιάς,
 Νὰ ζήσω πέραν παντός γοήτρου,
 Πύσης ἐλπίδος, κάθε χαρᾶς.

Καὶ μόνοι τότε στὰ χόρτα ἐπάνω
 Ἐρημολάλος καὶ κλαυθμυρῶν
 Τὸ γλυκὺ ὄνομα Σοῦ θὰ προφέρω,
 Ὅτε θὰ παίζω μὲ τὸν καιρόν.

Εἷς τινὰ μέρη, κατὰ τινὰς ὥρας, τὸ θεωρεῖν τὴν θάλασσαν
 εἶναι δηλητηριώδες. Εἶναι ὡς τὸ θεωρεῖν ἐνίοτε γυναῖκα.
 (Οὐγκώ.)

Τὸ πρόσωπόν μας εἶναι προσωπεῖον ὁ ἀληθὴς ἄνθρωπος εἶ-
 ναι ὅ,τι κρύπτεται ὑπὸ τὸν ἄνθρωπον. Ἐὰν ἔβλεπέ τις ὄντως
 τὸν ἄνθρωπον τοῦτον συνεσπαιρωμένον καὶ ἐστεγασμένον ὀπι-
 σθεν τῆς ὀπτικῆς ἀπάτης ἥτις καλεῖται σὰρξ, πολλὰς θὰ ἐ-
 δοκίμαζεν ἐκπλήξεις. Ἡ κοινὴ πλάνη εἶναι ὅτι ἐκλαμβάνομεν
 τὸ ἐξωτερικὸν ὄν, ὡς τὸ πραγματικὸν ὄν· κόρην τινὰ π. χ.
 ἐὰν τὴν ἐβλέπομεν οἷα εἶναι, θὰ ἐφαίνετο πτηνὸν ἔχον μορ-
 φὴν κόρης, τί λεπτοφυέστερον!

(Οὐγκώ.)

Ἡ ἐπιστήμη εἶναι, ἥτις, τὸ χρονόμετρον καὶ τὸν διαβήτην
 ἐν χερσίν ἔχουσα, πηδαλιουχεῖ τὸ πλοῖον τοῦ πολιτισμοῦ ἥ-
 τις, συνδέουσα τὴν στερεωτάτην δρῦν μετὰ τοῦ σιδήρου, ἀν-

θίσταται καὶ μάχεται πρὸς τὰ φοβερά στοιχεῖα ἥτις προσ-
 τάττει τὸν ἐνσκήπτοντα κεραυνὸν νὰ κρυφθῇ εἰς τὰ βάθη
 τῆς γῆς ἢ τῆς θαλάσσης ἥτις παρασκευάζει καὶ κυβερνεῖ τὰ
 πλοῖα τῆς ζωῆς, χάριν τῶν κινδυνεύοντων ναυτίλων ἥτις κο-
 μίζει τὸν ναυαγήσαντα ἐπὶ τὴν ἀκτὴν, ἀπηυδηκότα δὲ καὶ
 ὡσανεὶ νεκρὸν ἀποδίδει αὐτὸν εἰς τὴν ἀγάπην καὶ εἰς τὴν πε-
 ρίθαλψιν τῶν συγγενῶν του.

(D. Brewster)

Τὰ ἔθνη συγκοινωνοῦσι πρὸς ἄλληλα διὰ τοῦ τύπου, καὶ
 πᾶν ὅ,τι ἐκφράζουσιν ἀποτείνεται κατ' ἀνάγκην ἀπ' εὐθείας ἀπὸ
 τοῦ ἐνὸς πρὸς τὸ ἕτερον.

(Λόρδος Στάρλεϋς)

Ἀσφαλεστάτη ἐγγύησις περὶ τῆς φιλικῆς συμπονοῦς δύο τό-
 πων ὑπάρχει ὅπταν ἐκάτερον ἔθνος ἐνδιαφέρεται νὰ τηρήσῃ
 εἰρήνην καὶ φιλίαν μετὰ τοῦ ἐτέρου.

(Λόρδος Παλμερστὼν.)

Ἐὰν ἐπὶ τῶν ὁρέων τῆς Κρήτης, τοῦ κύκλου τοῦ πολι-
 τισμοῦ μας, κατεβάλετο ὁ ἑλληνισμὸς, θὰ ἠτιμάζετο ἡ Εὐρώπη.
 (Γουστ. Φλουρένς)

Τίς δύναται νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι οἱ Ἕλληνες ἀδίκως παραπο-
 νοῦνται κατὰ τῶν Τούρκων; Τίς; Ἀπ' ἐναντίας ἐδικαιούντο, ἐὰν
 ἐσώζοντο εἰσέτι ἐν Εὐρώπῃ σπινθηρες τινὲς ἐκ τῆς γενναίας φλο-
 γῆς καὶ εὐπίστου ἀπλοϊκότητος τοῦ 1825.

(Εὐγεν. Φορκάρδ.)

ΑΝΕΚΔΟΤΑ.

Ἀπατηλὸς ὑπολογισμὸς. Κύριός τις δισχιλίας λίτρας γερ-
 λίνας ἔχων ἐτήσιον εἰσόδημα, καὶ μὴ θέλων νὰ ἀφήσῃ τί-
 ποτε εἰς τοὺς κληρονόμους του, ἀπεράσισε νὰ ἐξοδεύσῃ ἔχι
 μόνον τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα, ἀλλὰ καὶ τὸ κεφάλαιον. Ἰπελό-

γιασεν ἐπομένως ὅτι ὁ ἀνώτατος ὄρος τῆς ζωῆς του ἤθελεν εἶσθαι ὀγδοήκοντα ἔτη· ἀλλ' ἐὰν ἤθελεν ἐπιζῆση τῆς περιόδου ταύτης, ἔμελλε νὰ εὐρεθῆ εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ψωμοζήτησῃ καὶ τῷ ὄντι κατὰ τὰ τελευταῖα ἕξ ἔτη τοῦ βίου του ἐζήτει ἐλεημοσύνην ἀπὸ θύρας εἰς θύραν, λέγων· «δοτέ τι, παρκαλῶ, εἰς πτωχόν, ὅστις ἔζησέ περισσότερον τοῦ ὑπολογισμοῦ του».

— Ἄμ' ἔπος ἄμ' ἔργον. Ἐνῶ ποδαγρός τις ἐν Λονδίῳ ἐκάθητο μόνος νύκτα τινὰ παρὰ τὴν ἐστίαν, κύριός τις καλῶς ἐνδεδυμένος εἰσῆλθε πολὺ εὐγενῶς εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ εἶπε· «Παραπτῶ, Κύριε, ὅτι ὁ ὑπὲρ τῆς σας πρὸ ὀλίγου ὑπῆγεν εἰς τὸ ζυθοπωλεῖον καὶ ἀφῆκεν ἀνοικτὴν τὴν θύραν. Πόσον εὐκολον ἤθελεν εἶσθαι εἰς τινὰ κλέπτῃν νὰ ἔλθῃ νὰ σβύσῃ τὰ δύο ταῦτα κηρία, οὕτω καὶ οὕτω, καὶ νὰ φύγῃ μετὰ τῶν δύο τούτων ἀργυρῶν κροπηγίων» τὸ ὅποιον οὗτος καὶ ἔπραξε, χωρὶς νὰ προσμεῖνῃ ἀπάντησιν!

Διωρίσθησαν καθηγηταὶ παρὰ τῆ ἐνταῦθα Γυμνασίῳ ὁ καὶ ἄρτι τοιοῦτος ἀξιοτίμος ἡμῶν συμπολίτης ΑΘ. Μπονσινιέρ καὶ ὁ ἀλλοδαπὸς Κ. Εὐάγγελος Κοφηνιώτης· διδάσκαλος δὲ τῆς ἰχνογραφίας παρὰ τῷ Ἐλ. Σχολείῳ ὁ πρῶτος Κ. Διονύσιος Καλυθωκᾶς.

Ἀνυπομόνως περιμένομεν νὰ ἀκούσωμεν ἐκ νέου τὸν διορισμὸν, ὡς καθηγητοῦ τῆς Ἰταλικῆς, τοῦ πολυμαθεστάτου καὶ ἀξιοσεβάστου γέροντος Μαρτζώκη, τὸν ὅποιον ὁ ἄλλοτε ἐν ἰσχύϊ τῶν καθαιρέσεων πέλεκυς κατέρριψε πρὸς μεγίστην ἐλπίδην τῆς Νεολαίας...

Ἢ ἀκρόασις ἐξακολουθεῖ κωλυομένη! Ἢ φωνὴ μας φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ. Διὰ τὸ τοῦτο; Ἐ! διότι οὕτως ἔδοξε καὶ δοκεῖ, οὕτως ἔφα καὶ φησὶ εἰς τῶν Πιερίδων Μουσῶν ἀρχιερέων!! Πλείονα ἐν τῷ προσεχεῖ.

Λύσις τοῦ ἐν τῷ τρίτῳ Φυλλαδίῳ αἰνίγματος.

Τὸ ἀλφαθητικὸν στοιχεῖον Β.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΤΟΥΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.

Διανοητική διὰ τῆς ἀμίλλης ἀνάπτυξις, καὶ ἐντεῦθεν ἀναζωπύρωσις τῶν αἰσθημάτων, ἰδοὺ ὁ σκοπὸς τοῦ ἡμετέρου Συγγράμματος. Ἐνεκα τούτου προσκαλοῦνται ὅσοι τῶν ἡμετέρων φιλομούσων συνδρομητῶν θέλουσι ἵνα, μεταφράζοντες ἢ συγγράφοντες, κοσμήσῃ τὰς ἡμετέρας στήλας, αἵτινες εἰς αὐτοὺς μόνον εἶναι ἀνοικταί.

ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ.

Ἡ προπληρωμὴ τῆς συνδρομῆς εἶναι ὄρος ἀνυπέρβλητος· γίνεται δὲ μετὰ τῆς παραλαβῆς τοῦ πρώτου φυλλαδίου καὶ προσδιορίζεται ὡς ἔπεται.

Διὰ τοὺς ἐντὸς τῆς νήσου ταύτης ἀνὰ Τριμηνίαν Πένια 12
» » ἐκτὸς » » » » » 15
Ἐλευθέρᾳ ταχυδρομικῶν.

ΑΓΓΕΛΙΑ.

Ἐπιχειρήσας πρὸ τινος τὴν ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ μετάφρασιν τῆς ἠρωϊκῆς τραγωδίας τοῦ φιλέλληρος Θωμᾶ Ζαούλη Σαϊάννη

Ο ΜΑΡΚΟΣ ΒΟΤΣΑΡΗΣ

καὶ μετ' ἑνδομύχου ἀγαλλιᾶσεως ἰδὼν αὐτὴν ἀρίστης τυχοῦσαν δεξιώσεως κατὰ τὴν ἐνταῦθα καὶ ἐν Πάτραις παράστασίν της, ἀπεφάσισα, τῇ προτροπῇ πολλῶν φίλων μου, νὰ ἐκδώσω αὐτὴν.

Πεποιθὼς εἰς τὸ φιλοπρόδοτον τῶν φιλομούσων ὁμογενῶν, εἰς τὸν σεβασμὸν τὸν ὁποῖον πᾶς Ἕλλην ὀφείλει πρὸς τὸν ἥρωα τοῦ Σουλίου, τὸν καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν ξένων θαυμαζόμενον τοῦτον Σωτῆρα τοῦ Μεσολογίου, σπεύδω ἵνα καγὼ διὰ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἐν λόγῳ τραγωδίας προσφέρω ἐλάχιστον τεκμήριον ψυχῆς εὐγνωμονούσης.

Ἡ τιμὴ τοῦ βιβλίου συγχειμένου ἐκ τριῶν καὶ ἡμισσεως ὡς ἔγγιστα τυπογραφικῶν φύλλων, ἐμπεριεχομένων καὶ τῶν ἱστορικῶν σημειώσεων ἐξ ὧν ἠρύσθη τὴν τραγωδίαν ὁ συγγραφεὺς, ὀρίζεται εἰς δρ. 1, 50.

Ἐν Ζακύνθῳ, τῇ 25 Μαρτίου 1867.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ. ΣΦΗΚΑΣ.